

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrația, Passajul Român, No. 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Haas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, I. Wollzeile, 14, Biroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 2 lei
Serisoriile nefrancate se refuză. — Articollii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Măine va apare al doilea articol asupra Precedentelor constituționale ale ministerului Brătianu.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine

Cracovia, 5 Decembrie.

Oficioasa *Novoe Wremea* din Petersburg anunță, că având în vedere situația actuală din peninsula balcanică, guvernul rus s'a declarat în fine dispus a recunoaște Unirea Rumeliilor orientate cu Bulgaria și a decis a'și sprijini această recunoaștere prin toate mijloacele de care dispune Rusia. Diplomații ruși din Constantinopol și din peninsula balcanică au primit ordinul să nu se mai opună unirii, după ce poporul bulgar a espial prin sângele său pasul ilegal al conducătorilor săi și a obținut iertarea de la Țarul liberator. Cât privește însă pe prințul Alexandru, prin bravura sa în război el și-a îndreptat în parte atitudinea de mai înainte față cu Rusia și acum va depinde de densul spre a face ca simpatiile Țarului să se întindă și asupra lui. Insa aici nu va fi de ajuns o simplă cântă și o cerere de iertare : Rusia cată să aibă garanții, că Bulgaria va rămănea absolut sub autoritatea ei morală și materială.

Belgrad, 5 Decembrie.

Troupele serbe ce pleacă la teatrul de război sunt foarte îndârjite contra Bulgarilor și mai ales contra locuitorilor Piroului, cari au tras focul asupra Sărbilor și au făcut ovațiuni prințul Alexandru. Soldații serbi amenință că nu vor lăsa piatră pe piatră în Piro și vor tăia pe toți locuitorii.

Niș, 5 Decembrie.

Silintele diplomației pentru pace sunt bine primite de guvernul serb pe cât permite onoarea țării și zelul serios ce se pune în această privință mai ales de guvernul austriac și de reprezentantul său din Belgrad face să se speră într-o soluțiune pacifică, de și ostilitățile beligerante sunt prea aproape unele de altele, în cât se pot întâmpla incidente neprevăzute. In prima linie depinde aceasta pentru moment de împrejurarea, dacă Bulgarii vor ataca.

Ministrul președinte Garașanin a avut astăzi o corespondență telegrafică foarte intensă.

Belgrad, 5 Decembrie.

Toată ziua de azi au circulat șgomete că s'ar fi reinceput ostilitățile, după ce negocierile parlamentarului s'ar Milovanovici au rămas fără rezultat.

Din Ungaria, Sirmin și Banat sosesc tineri spre a servi în corpul de voluntari al lui Liubratief.

Marele Prior, prințul Lichnowski, șeful trenului sanitar austro-ungar, a fost solemn primit în Niș, unde cetățenii i-au înmănat, o adresă. Prințul Lichnowski a mulțumit și a zis în răspunsul său, că a venit în Serbia din ordinul expres al împăratului și că aceasta e o nouă probă de buna voință și simpatie a Maj. Sale pentru țara vecină și de amicitie pentru dinastia Obrenovici. El vede într-aceasta o întărire a amicitiei dintre cele două dinastii și cele două popoare. — După ce s'a talmăcit discursul de către doctorul Georgevici, cei de față au izbucnit în strigăte de : trăiască împăratul Franz Iosif, regele Milan și Austro-Ungaria!

Ianina, 5 Decembrie.

Forțele militare turcești din Epir s'au împărțit pe la punctele mai importante ale graniței greco-epirote. Peste tot sunt în Epir ca la 17,000 oameni trupe otomane.

Roma, 5 Decembrie.

Răspunzând în Camera la interpelarea lui Canzi, ministrul președinte Depretis a declarat, că el este pentru o politică colonială comercială, dar nu cuceritoare. Aceasta nu stă în contradicție cu ocuparea orașului Massauah. — Ministrul de Externe comitele Robilant declară a fi în deplin acord cu Depretis, adăugând că va urma politica lui Mancini. Italia cată să imiteze pe Germania, a carei acțiune protectoare urmează să întreprindă comerciale ale sușilor săi. La întrebarea lui Canzi, dacă Italia va trebui să părăsească Massauah, ministrul răspunde, că dacă undeva este angajată onoarea națională și s'a arborat drapelul național, acesta nu va mai fi luat de acolo.

Roma, 5 Decembrie.

Din Suakim se anunță : In urma dificultăților ivite în virtutea deplinului sale puteri, generalul Gene a supus nemijlocitei sale conduceri și serviciul administrativ în Massauah, însă a declarat sub-governato-

rului egiptean, că prin aceasta nu vrea să se atingă de cestiunea suveranității teritoriale turcești. Măsura executată repede și fără obstacol a fost bine primită de poporațiune. — Sub-governatorul a cerut din Cair permisiunea de a se întoarce în Egipt. Cei 180 soldați egipteni, ce mai rămăseseră în Massauah, s'au imbarcat pentru Suez. Mai multe sute de soldați neregulați au primit permisiunea să intre în serviciul italian.

Madrid, 5 Decembrie.

La granița se simte o mare mișcare între partizanii lui Zorilla ; acesta a trebuit să se depărteze de la granița Spaniei în urma ordinului dat de prefectul departamentului limitrof francez.

Din cauza atitudinii amenințătoare a partidelor revoluționare s'a amănat publicarea amnistiei.

In Madrid s'a descoperit un depou de arme vechi, căciulii naționale balce și căciulii de uniformă carlistă, etc.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Londra 7 Decembrie.

Standard zice că lordul Salisbury trebuie să rămână la afaceri până când cabinetul conservator va suferi o lovitură în fața Parlamentului.

Londra 7 Decembrie.

După spusele ziarului Times, Austria ar recunoaște Bulgariei dreptul de a cere Serbiei o despăgubire de război, numai să fie cumpătată.

Viena, 7 Decembrie.

După Revista de Luni, puterile au stăruit din nou pe lângă Serbia și Bulgaria, pentru a grăbi încheierea armistițiului.

Sofia 7 Decembrie.

Colonelul Milanovici a adus ieri la cartierul general din Pirof aceleași propuneri de pace ca acelea ce le făcuse mai înainte în numele regelui Serbiei.

Guvernul bulgar va da răspunsul său peste 48 de ore.

In cercurile politice, părerile sunt foarte împărțite în ceea-ce privește sorții de aranjament.

Serbiții au căutat tot-d-a-una să micșoreze însemnătatea isbăndelor că-ligate de armata bulgară, și mai cu seamă din ziua suspenderării ostilităților, obiectivul lor a fost să încerce a arăta că ei ocupă încă o parte din teritoriul bulgar, uitând că n'au fost în stare să ia Vidinu, precum și să apere Pirotul.

Cu toate că onoarea militară a Bulgariei e pe deplin satisfăcută, și că chiar fără alta compensațiune materială părerea publică în Sofia dispnsă să socotească ca foarte apreciaabil rezultatul moral al războiului ; se zice totuși ca o evacuare reciprocă n'ar constitui o condițiune de armistițiu ca să permită a recunoaște in de ajuns victoriile Bulgarilor. E teamă ca o soluțiune pacifică sa nu presimte oare-cari greutăți.

Prințul a făcut din nou promoțiunilor numeroase în armată și a distribuit recompense soldaților și ofițerilor.

Aprovisionarea armatei se face cu înlesnire.

Filipopol, 7 Decembrie

Astăzi s'a întrunit la gimnaziu peste 15,000 oameni și după vii discuțiuni și manifestări patriotice s'a ales o deputațiune însărcinată de a aduce la cunoștința reprezentanților tuturilor puterilor ca poporul Bulgar va apăra sus și tare libertatea și unirea consacrate prin atâtea mari sacrificii.

Filipopol, 7 Decembrie,

Delegații otomani au avut aseară întrunire cu toți consuli în localul consulatului Italiei. Toți au cazut de acord că, având în vedere starea de surescitare a spiritelor, proclamațiunea imperială adusă de delegați să nu se publice pentru că s'ar provoca mari desordini Consulul englez și al Franței au stat în rezervă.

Belgrad, 7 Decembrie

Generalul Iovanovici, care a comandat trupele sârbești la Slivnița, a fost degradat și dat judecării ; însuși regele Milan i-a smuls epoletele.

(Havas)

A se vedea ultime știri pe pagina III-a.

București, 26 Noembrie

Camera a început dezbaterile proiectului pentru organizarea ministerului de interne și pentru admisibilitatea și înaintarea în funcțiunile administrative, proiect rămas din sesiunea trecută.

Încă de când s'a prezentat acest proiect, noi ne-am pronunțat în favorul lui, considerat în ideile principale urmărite de densul.

Scim că acest proiect nu reorga-

nizează administrațiunea, care, după opiniunea raportorului, «este cea mai inapoiată dintre ramurile serviciilor noastre publice», și că o reformă fundamentală în această privință este neapărat necesarie, — dar fiind că guvernul n'a venit încă și nu credem să vină în această sesiune, c'o asemenea reformă, caută să ne mulțumim și cu această îmbunătățire parțială. Ea ne înfățișează un pas înainte, și nu noi vom crea dificultăți guvernului spre a putea face acest pas.

Până acum personalul administrativ, din ministerul de interne și de prin județe, era la discrețiunea ministrului respectiv. El numea sef de serviciu, șef de prefect, subprefect, polițaiu, etc., pe cine i plăcea, și l' depărta când vrea. Nică o condițiune nu se cerea pentru primirea în aceste funcțiuni nici pentru înaintare. Era destul devotamentul orb pentru regim ori vr'o protecțiune importantă, pentru ca cine-va să urce treptele cele mai înalte ale administrațiunii. Putea să neglige ori cât îndatoririle de administrator, să facă chiar abuzuri scandaloase, era de ajuns protecțiunea ori credincioasă servire în alegeri, pentru ca acel om să se bucură de pozițiunea sa. Capacitatea, onestitatea și munca erau condițiuni secundare pentru un administrator ; principalul era un puternic patron și hârnicia la alegeri. Aci se încheia condițiunile de primire și mănținere în funcțiunea administrativă. Am putea să ilustrăm cu multe exemple, în ființa încă prin județe, aceste arături. Câte rele nu s'au grămădit pe țară din cauza acestei omnipotențe ministeriale, care, și când se întâmplă să fie insuflețită de cele mai bune intențiuni, se găsea subminată destăruințele coterielor parlamentare, înclinare spre sporirea corupțiunii administrative.

Actualul proiect tinde să împutineze bunul plac al ministrului și să impiedice influențele păcătoase ale pașalelor de prin județe, cari au ajuns de nesuferit.

Când legea fixează condițiunile de cultură și de onestitate, pe cari trebuie să le însușească un aspirant la funcțiune, precum și cazurile în care să fie înaintat, atunci se îngădește bunul plac al ministrului și l' garantează chiar pe densul în contra înriuririlor nenorocite ale partizanilor politici.

Din acest punct de vedere privat legea ce se discută acum în Camera este un progres. Ea determină că falșii nereabilitați, criminalii și cei osândiți pentru falsificare, sustragere de bani publici, sustragere de acte, rupere de sigiliu, furțișag, înșelăciune, abus de încredere, mărturie mincinoasă, atentat la bunele moravuri, mituire, precum și cei condamnați la despăgubiri civile către Stat și neplătiți, nu vor putea ocupa funcțiuni administrative. Nu știm căji din cei aci înșirați nu vor fi ocupând funcțiuni în Stat, dar aceste dispozițiuni au să introducă un curent de moralitate în administrațiunea țării. De asemenea aprobăm cerința titlurilor academice, cari denotă o cultură mai înaltă și prin urmare destoinicia de a și înțelege misiunea sa, pentru viitorii funcționari administrativi.

O altă dispozițiune, care garantează statornicia în funcțiunile pu-

blice a oamenilor de treabă, este înscrisă la art. 61, care glăsuiește : «Nică o permutare dintr'o funcțiune de la un loc la altul, chiar prin înaintare, nu se va putea face fără consimțământul funcționarului.» Cu aceasta omul cum se cade găsește o protecțiune tare, în contra bunului plac și al schimbărilor de guvern, și se poate devota cu încredere în pozițiunea sa la îndeplinirea îndatoririlor funcțiunii sale.

Tot în această direcțiune, pe care noi o aprobăm, vorbește și art 57, care hotărăște că «destituirea funcționarilor administrațiunii centrale de la șef de birou inclusiv în sus, a prefectilor, directorilor de prefectură și subprefectilor, nu se poate pronunța de cât numai pentru fapte determinate și constatate prealabilmente, prin o anchetă administrativă sau judiciară, — și că destituirea se va încuviința mai întâiu de consiliul ministrilor prin o decisiune motivată, care se va publica prin *Monitorul Oficial* împreună cu decretul de destituire.»

Acestea fiind cuvintele de căpetenie, pentru care noi aprobăm proiectul acum în dezbateri, și pe care sperăm că Parlamentul va căuta să l' îmbunătățească în amănunte, dorim ca acest bun pas să fie urmat și de altele care să pună capăt, pe cât cu putință este pe cale de legiferare, corupțiunii care mult a ros organismul Statului nostru. Atăta de multe rele am văzut în administrația publică, în cât mai răsuflăm cu mulțumire când constatăm câte o măsură de îmbunătățire, și i dăm cu toată inima concursul nostru pentru a ei curând îndeplinire.

CRONICA ZILEI

Pentru construcțiunile tîrgului de rimători de la T Severin s'au prezentat deja mulți amatori

Planul acestor construcții e lucrat de dr. dd. ingineri Beleş și Lupulescu ; sunt 22 de foi de planuri și 43 de caete explicative. Consiliul tehnic a făcut schimbări numai în partea materialului.

Aplicațiile naftaliei se înmulțesc din zi în zi. Cea mai nouă e conservarea lemnului ; experiențele se fac de patru ani în această direcție și au dat până acum cele mai bune rezultate.

Treptat cu diversificarea aplicării acestei substanțe, pe care noi o întrebuițăm cu oare-care succes în contra floxerei, va crește neapărat și prețul ei. De aceea n'ar fi rău, credem, să ne aprovizionăm cu cantități mari din vreme, până e încă efină.

Ideea de a întrebuița naftalina în contra floxerei o avem de la doctorul Fischer din Strasburg.

Ieri a apărut manifestul coaliției în România, *Națiunea și Epoca*.

Morții din cimitirul St. Treime (București) au ajuns de batjocură. Unei gazete de aci i se relatează că oamenii din vecinătatea aceluia locaș de vecinicie v'ed adeseori ieșind din el câini care duc în gură fragmente de mămăi, de picioare și chiar crani întregi de om.

N'ar trebui să se permită ast-fel de profanări.

Se zice că suprefectul plășii Oltenița a palmuit zilele acestea pe proprietarul moșiei Pupăza.

Un procuror din București s'a dus ieri la fața locului.

Consiliul de război înaintea căruia se va

prezenta d. colonel Grădișteanu va fi prezidat de d. general Radovici.

Vor apăra pe acuzat d-nii general Crețeanu, general Angheliescu, locotenent-col. Alexandrescu și Petre Grădișteanu.

In noaptea de 23 spre 24 curent a evadat din penitenciarul orașului Focșani un evreu anume I. Barabulea.

In Dobrogia semănăturile de Toamnă sunt frumoase și multe. Timpul e favorabil.

Preotul Ion Rusu din Arad pretinde că *fabulele lui Cichindeal* sunt o simplă traducere din limba sârbească, după Dositei Obradovici. Numitul preot și-a propus să traducă din nou aceste fabule și să le publice într'un volum.

Recursul maiorului Pandrav nu va veni mâine înaintea consiliului de revizie, ci in 29 Noembrie (amănare).

In portul Tulcea s'au încărcat zilele acestea patru șleperi cu orz pentru exeport.

Orzul se vinde acolo cu 5.10 sau 5.20 lei hectolitrul.

Tulcenii au organizat o serată pentru Sâmbătă seară în folosul Ateneului.

Accesile comunei Brăila s'au adjudecat provizoriu asupra d-lui Petre Alexandrescu, pentru suma de 310.000 lei.

Supralicitația va fi la 30 curent.

Relativ la nenorocirea întâmplată ieri la Arsenalul armatei, despre care am vorbit în unul din numerile noastre trecute, *V. Națională* are aceste amănunte :

Două tunuri mari, calibru 15, trebuiau scoase din Arsenal pentru a fi date regimentului 2 de artilerie. Ele au fost scoase din magazie de mai mulți soldați, cari trebuiau să le transporte până în curtea Arsenalului, unde urmau ale monta. In ducearea unuia din aceste tunuri pe marginea dealului despre răsărit, s'a dărâmat zidul care ținea malul, și cu o parte din pământ a căzut tunul în puțul de scurgere al canalului Arsenalului.

In căderea sa tunul atrase căji va soldați, din cari 5 au fost imediat scoși, 2 grav răniți și 3 mai ușor.

In timpul nopței unul din cei doi grav răniți muri în spitalul militar. La apelul nominal ce s'a făcut îndată, 5 n'au răspuns, din cari unul a fost găsit mort în puț.

Săpăturile urmează pentru a se scoate cei-l'alți 4 soldați ce se crede a fi îngropați în puț ; de asemenea se lucrează la scoaterea tunului.

Înălțimea de la care a căzut tunul este de vre-o 15 metri.

D. Sebastian Eustațiu, locotenent de marină, a dăruiit museului de istorie naturală o pasăre acuatice numită Damier, prinsă cu ocaziunea voiajului său de circumnavigațiune în Oceanul Pacific, în dreptul capului Horn.

Pasărea e împaiată și montată la Paris.

DECRETE

S'a deschis ministerului de interne un credit extraordinar de lei 1.300, pentru achitarea indemnizației și a cheltuelilor de transport la doui medici militari ce au fost trimiși ca ajutor pentru combaterea epidemiei de variolă și scarlatină din județul Argeș.

Epitropia bisericii S-tu Dumitru din orașul Bărlad este autorizată să cumpere casele cu locul lor, proprietatea d-lui Sava Savin, situate în strada Principală, cu prețul de 8.100 lei.

S'a acordat d-lui Alexandru Leonardos executorul pentru recunoșterea sa în calitate de consul al Greciei la Brăila, în locul d-lui P. Mataranga, chemat de guvernul elin la alt post.

S'a deschis pe seama ministerului cultelor și

instrucțiune publică un credit suplimentar de lei 1.164, pentru facerea reparărilor ce mai sunt indispensabile localului Universității din București.

Academia română e autorizată să primească legatul de 10.000 lei, ce i s'a făcut prin testamentul repausatului Gheorghe San Marin.

D. Leon C. Cosmovici s'a numit profesor definitiv la catedrele de zoologie și fiziologie animală de la facultatea de științe din Iași.

D. G. Steriade, actual membru onorific în comitetul teatrelor din București, se confirmă în această funcție pe un nou period de patru ani; iar d. Dem. Olănescu se numește membru onorific în același comitet, în locul d-lui Gr. Ventura, a cărui în-sărcinare a expirat.

S'a primit demisiunea din armată a medicului de regiment clasa II doctorul Rădulescu Ioan din regimentul 7 artileriei.

Sunt numiți în corpul ofițerilor sanitari de rezervă: doctorii în medicină Lungu Alexandru, la corpul 3 de armată reg. 7 de artilerie; Florescu Dimitrie, la corpul 3 de armată, în corpul flotilei; Teodor Stihhi, la corpul 4 de armată, în batalionul 4 vânători.

DIN AFARA

Evenimentele de peste Dunăre

Situația e încă departe de a se fi pus pe calea unei limpeziri în peninsula balcanică. Este adevărat că pe de o parte prințul Bulgariei, într-o telegramă către marele vizir, a promis că nu va trimite trupe în Rumelia orientală și deci s'a declarat oarecum neutral față de Poarta și că, de altă parte, guvernul sârb dorește sincer să ajungă la pace, după cum spun depeșile din Belgrad. Cu toate acestea suntem încă departe de o soluțiune pacifică a chestiunii orientale. Prințul Alexandru poate lesne să promită că nu va trimite trupe în Rumelia, cât timp are trebuință de aceste trupe în Serbia. Dar dacă s'ar face pace cu Serbia, atunci, fără ca prințul Alexandru să și calce cuvântul, am putea vedea Rumelia orientală inundată de o armată, ce ar merge împotriva trupelor turcești. Prințul Bulgariei n'ar avea de cât să trimească acasă pe cei 60.000 oameni trupe rumeliote, ce stau sub densus în Serbia și nimeni n'ar putea să i impute că a intrat în Rumelia cu trupe bulgare.

Nu trebuie să se scape din vedere că regele Milan caută să încheie o pace numai ast-fel, în cât să se poată prezenta cu ea înaintea țerei și dacă prințul Alexandru va stăruî în pretențiunile sale, atunci în locul păcii dorite ar putea lesne urma un nou război. Ba mulți se tem de complicațiunile mai grave de cât în trecut. După cum se anunță din Filipopol, Rumeliotii au ținut meetinguri mari în mai multe localități și au protestat contra venirii comisarilor otomani și contra restabilirii vechiului regim. Prin urmare, pe lângă pericolul reînnoirii ostilităților între Bulgari și Serbi, mai vine și posibilitatea izbucnirii unui con-

flict sângeros între Turci și Rumeliotii, în cazul când Poarta ar da ordin trupelor sale să intre în Rumelia orientală. În acest caz se impune întrebarea: ce atitudine va lua Muntenegru, care și el a început să se miște în favoarea Serbiei, și Grecia, care de atâta timp face un sgomot războinic asurzitor?

Francia

În Franța se înmulțesc protestele contra evacuării Tonkinului de către trupele franceze. Mai de unuzi s'a pronunțat în sensul acesta și Camera comercială. *Journal des Débats* publică un articol foarte însemnat asupra acestei chestiuni. Numita foaie își exprimă mai întâi speranța că atât Camera, cât și comisiunea Tonkinului se vor fi lămurit asupra chestiunii prin depeșa generalului Courcy, care a declarat că ideea evacuării a produs o impresiune neplăcută asupra trupelor din corpul de expedițiune.

Spania

Papa totdeauna s'a interesat în special de tot ce se petrece în Spania. Acum, după moartea regelui Alfonso, Vaticanul se ocupă cu atât mai mult de evenimentele din peninsula iberică. După cum se anunță din Roma, Papa ar fi căutând să împacă pe Don Carlos cu linia domnitoare în Spania și anume printr-o căsătorie între fiul său mare al lui Don Carlos și fiica, în etate de cinci ani a regelui Alfonso.

Către *Daily News* se anunță din Madrid, că moartea regelui Spaniei a surprins cu totul pe Carlșiș. Ei nu erau de loc pregătiți de a turbura liniștea Spaniei. Șefii și protectorii lor din Biserică și din Ordinile religioase, văzând că atențiune binevoitoare dă Papa și puterile monarhice regale, se convinseseră că ar fi absurdă orice încercare de resoală. De aceea ei făcuseră tot posibilul spre a ține în frâu pe cei nerăbdători.

Nou remediu în contra filoxerei

S'a propus mai multe remedii în contra filoxerei și în cele din urmă altele noi s'au descoperit care par a fi excelente și care trebuie cunoscut, spre a se putea experimenta, fiindcă cele mai simple pot să fie cele mai bune.

Iată o nouă metodă descoperită de către d. Henri Delmagne țatăl, care a răsuțit varza pentru a depărta insectele, dar acest mijloc n'a reușit pretutindenea, fiindcă toată varza care a fost sădită pe 2 hectare a fost mănăcată de omizi, așa că recolta a fost pierdută. Acest agricultor a avut ideea de a semăna semente de cănepe la o adevărată distanță unele de altele; cu această experiență a obținut un deplin succes, fiindcă îndată ce cănepa a început să înflorească, toate omizile sau depărta, și varza și-a luat vegetațiunea de mai înainte. Acest rezultat fericit a încurajat pe d. Delmagne de a face experiență cu cănepa printre viță pe o su-

prafată dată la o depărtare de un metru una de alta; în anul următor această viță a dat bună recoltă, pe când vețele vecine n'au produs mai nimic. D. Delmagne este convins, că dacă cănepa nu distruge filoxera din pământ, are putere de a depărta insectele aripate, prin urmare, cănepa poate să apere viile.

D. Maumené profesor la facultatea de știință de la Lyon, a confirmat opiniunea d-lui Delmagne, asupra eficacității cănepei asupra filoxerei aripate, adăugând, că agenții chimici cei mai buni, devin din ce în ce mai scumpi, fiindcă trebuie să se reînnoiască, pe cât timp vegetațiunea nu costă nimic; de aceea este bine ca această experiență să se continue, cu atât mai mult cu cât nu costă nimic, chiar și dacă n'ar reuși într'un mod destul de avantajos.

Pe de altă parte d. Gruvel, proprietar, recomandă altă metodă pe care a experimentat-o cu succes. D. Gruvel a amestecat 500 grame de ulei de gras, cu 50 grame de gudron de gaz, și a adăus 3 kilograme de potasă mărunțită de comerț și 10 kilograme de apă.

Gudronul este un insecticid, dar întrebându-l pe d. Gruvel, a fost abandonată, fiindcă astupă imbucațiunile porilor, și cu modul acesta nutrițiunea este vătămată; d. Gruvel a adoptat gudronul de gaz din trei motive. El este mai fluid, mai odorant și se vinde mai ieftin. Potasa este unu din principalii agenți de nutrițiune a vițelor de vie, și este adevărat că, când se udă pământul cu această soluțiune, potasa în urma ploilor străbate la rădăcina vițelor, iar gudronul, nepuțând fi dizolvat de apa de ploae, rămâne în suspensiune, și escesul de apă produs va recompensa și va menține pământul într-o stare de desinfecțiune, care va împiedica apropierea insectelor fără ca să ajungă la absorbițiunea nutritivă a viței, prin nici una din facultățile sale naturale, pe care facultăți nutritive potasa le favorizează tot-d'a-una.

Se știe că insecta se urcă la suprafața pământului la o epocă dată, și ea urmează mișcările sevel ascendente și descendente.

D. Gruvel sfătuște pe cultivatorii de vie, de a începe operațiunea cu doctoria experimentată de d-sa, pe la 15 sau 20 Iunie, și de a continua această operațiune până la sfârșitul lunii Iunie. Lucrătorul se poate servi la udat de o stropitoare cu patru găuri, și la fie-care rădăcină se varsă trei decilitri de acest lichid, așa că rădăcina să aibă umezeala necesară la suprafața pământului. Toți cultivatorii de vii cari au întrebuit metoda d-lui Gruvel a obținut rezultatele cele mai satisfăcătoare.

La noi până astăzi nu s'a întrebuit nici o metodă de stărpire asupra filoxerei, și fiindcă am alins în mai multe rânduri diferite metode întrebuite în Franța la stărpirea filoxerei, credem că metoda cu arsenic n'ar fi rău dacă s'ar practica și de cultivatorii noștri de aci înainte fiind că în luna Noembrie și Decembrie, este timpul cel mai potrivit pentru aplicarea arsenicului amestecat cu cenușă, fiindcă toți cultivatorii de vii franceși, cari au făcut experiență în doctoria doctorului Tangourdeau, susțin cu această doctorie trebuie aplicată de două ori la aceeași rădăcină, adică în luna Iunie sau Decembrie și în luna Iulie sau Ianuarie sau Februarie, adică până când via n'a început să vegeteze.

În cât privește cănepa, s'a văzut oarecare efecte nu numai asupra omizilor care atacă varza, ci și asupra gârghițelor cari

știm că fac mari daune în magazinele de grâne, când firele de cănepe se așează pe lângă păreții magaziei la o depărtare oare-care, și firele trebuie schimbate în fie-care an. S'a constatat că la depărtarea gârghițelor contribuie sămânța care se găsește pe firele de cănepe; prin urmare și la depărtarea filoxerei aripate tot cănepa femelă încărcată de sămânță trebuie să contribuie de oare-ce la epoca, când filoxera aripată este perfectă și caută loc ca să și depună oule de iarnă, la această epocă și semente de cănepe s'au coplețit sunt aproape coapte, și mirosul cănepei este mai dezvoltat, și acest miros trebuie să contribuie la depărtarea insectelor. Dacă acest adevăr se va descoperi, atunci reul pe jumătate este vindecat căci se știe că filoxera aripată contribuie mai mult la înmulțirea și la propagarea acestei insecte. În privința aceasta trebuie tot din Franța să așteptăm ca să ne vie adevăratul rezultat, căci noi, suntem obișnuiți a aștepta mură coaptă în gură.

B. S. Moga.

CORPURILE LEGIUITOARE

(Sesiune ordinată)

Luni, 25 Noembrie.

Senatul. — Se acordă un concediu de 20 de zile d-lui senator D. Rosetti.

Se hotărăște ca proiectul de răspuns la Mesajul Tronului să fie discutat Vineri.

La 3 ore d-nii senatori trec în secțiune, ca să se ocupe cu legea în contra cumulului.

Ședința din 25 Noembrie 1885

Camera. — După ce se aprobă, fără discuțiune, sumarul ședinței precedente, se acordă mai multe concedii. La ordinea zilei este interpellarea d-lui N. Ionescu, privitoare la conflictul de peste Dunăre.

D. N. Ionescu stabilește că de mare și sfânt e dreptul de interpellare. D-sa vine ca reprezentant al națiunii, fără a se preocupa nici de partida de la guvern, nici de coalițiunea opozițiunii, ci numai de interesele Statului.

Nu vine numai cu simțimintele sale personale, căci a consultat pe mai mulți bărbați din diferite tabere. Înainte de toate a fericit a constata atitudinea liniștită a M. S. Regelui; nu știe dacă guvernul a lucrat după capul său, ori a luat sfârșit; atât mai bine dacă avem încă prieteni care ne dă bune consilii. Întreabă guvernul dacă, după ce a avut o atitudine corectă înainte, a avut și în urma desfășurării evenimentelor aceeași linie de purtare. E surprins de atitudinea Serbiei; ce-am răspuns noi la sondările ce guvernul sârbesc ne va fi făcut. În Orient avem o pozițiune egală cu a Serbiei. Grecia și-a spus idealul său, — elenismul. Cele alte state nu și l'au spus încă, — nici Muntenegru, nici Serbia, nici România.

Și cu toate acestea prințul Bulgariei a spus idealul poporului său!

Este adevărat că guvernul nostru a cerut dărâmarea fortărețelor bulgare? ce răspuns a primit de la puteri? Nu vrea să treacă de *cumtăru* al primului ministru care ar face o discuțiune academică cu scop d'a provoca un răspuns care să fie apologia politicii guvernului; vrea un răspuns categoric, lămurit, în privința idealului ce guvernul crede că are în Orient, și să se vadă dacă acest ideal poate neliniști pe vecini, fie mici, fie mari. S'a văzut cum idealul Bulgariei, afirmat de prințul

Alexandru, nu e răsturnător a stării de lucruri așezate de puteri.

Făcem satul nu parte din peninsula balcanică? Dacă luăm de hotar Dunărea, — nu; dar dacă luăm Carpații, — da. Națiunea noastră are un ideal; guvernul e satul nu în divorț cu națiunea în privința idealului? Cerând o frontieră de la Dunăre la Marea Neagră, am ținut noi seamă că jicnim pe vecinii Bulgari? Ne-am adus oare aminte de legăturile din trecut ce aveam cu născându-l stat bulgar? I-ar părea rău dacă s'ar dovedi că guvernul român a cerut dărâmarea fortărețelor bulgare. D-nu Ionescu crede, din contră, că noi ar fi trebuit și trebuie să deducem la Vidin și să împăciim pe cei doi luptători; — cum să cerem dărâmarea fortărețelor când Vidinul se vede acum că este paladiul naționalității și independenței Bulgariei! Și dacă am fi reușit să împăcăm pe Bulgari și Serbi am fi bine-meritați, și puterile cele mari, văzând că la glasul nostru încețează războiul, ne-ar fi dat o mare considerațiune. Bulgaria este virtualmente independentă, — Turcia n'are drept d'a fi suzerană, fiindcă nu i-a dat ajutor la nevoie.

Avem satul nu angajamente către cele trei imperii cu privire la *liga păcii* pentru pacea generală? O mare Bulgaria nu trebuie să ne neliniștească.

D-nu Prim-Ministru răspunde că nu e în desacord cu idealul națiunii, și când aceasta s'ar întâmpla ar părăsi guvernul. Este adevărat că a cerut dărâmarea fortărețelor, dar i s'a răspuns că Conferința de la Constantinopol n'are să se ocupe de cât cu afacerea Rumeliei. D-sa a fost la Berlin și Viena nu ca să ia sfaturi, ci ca să se orienteze; s'a venit d'acolo cu încredințarea că puterile de Nord — Germania, Rusia și Austro-Ungaria vor face tot posibilul să mănțină pacea. De aceea am stat liniștiți, n'am mobilizat și nici n'am convocat Camerele înainte de 15 Noembrie, fiindcă, cel puțin lunile acestea, eram siguri de liniște.

D-nu prim-ministru a mai fost întrebată dacă suntem ostili mișcării de peste Dunăre. Declară că voește binele tuturor vecinilor, dar nu merge cu generositate până a uita țara sa, — așa se esplică cererea d'a se dărâma cetățile d'a dreapta Dunării. D-sa crede că d. Ionescu fiind la ministru n'ar face cele ce spune acum, — n'ar expune pe România la rolul de don Chișot al Orientului; — n'avem să decidem noi de soarta peninsulei. Am fost prudent și acum, prudent și dar îndrăzneț, tot așa vom fi și de aci înainte; fie ca și vecinii noștri să se poarte tot așa, fie ca ori-ce pas să l'facă sigur și, adăogă primul-ministru, „să nu fie siliiți a da 'ndărăț". — Ne mai cerând nimeni cuvântul, nici chiar d. Ionescu, pentru a se declara satisfăcut ori nu, Camera trece la ordinea zilei.

După primul-ministru ne mai luând ni-meni cuvântul se trece pur și simplu la ordinea zilei.

După oare-care dezbateri asupra amănărei proiectului de organizarea ministerului de interne și de admisibilitatea și înaintarea în funcțiunile administrative, Camera hotărăște a se începe discuțiunea.

D. Maniu bine-cuvintează proiectul, dar se pronunță în contra lui, căci este centralizator. D-sa reclamă o încercare de descentralizare prin alegeri a administrației județelor, care le va ajuta la dezvoltare, și cere un cod administrativ.

D. Palade e contra luării în considerațiune,

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE“

— 26 Noembrie. —

REVISTA ȘTIINȚIFICĂ

Ipoteze recente asupra originii cosmice a vieții

Vechea problemă a originii vieții a luat în ultimii ani o formă cu totul neașteptată. Lungile și zadarnicele silințe pentru a scoate substanțe viețuitoare din vre-o combinațiune de materie viețuitoare, experiențele d-lui Pasteur, interpretațiunile negative ce a primit prelinsa generațiune spontană de elemente anatomice în sinul lichidelor din organism, totul pare contrariu ipotezei heterogenei; și dacă nici un raționament deductiv nu poate proba că ea este a priori imposibilă, inducțiunea științifică ne silește să căutăm o altă origină a plantelor și a animalelor. Și, cu toate acestea, este o idee primitivă că, de oare-ce planeta noastră a fost mai întâi incandescentă, viața n'a putut apărea pe densa încă de la început; că viața, prin urmare, a trebuit să înceapă într'un moment oare care al duratei pământului, și că primele ființe au semănat cu organisme cele mai rudimentare din lumea actuală. În scurt, ceea ce se numește materie viețuitoare sau organică, viața, trebuie să fie esită neapărat din materia brută sau neorganică.

Oponerea așa de grosolană și de copilărească a două stări atât de deosebite, și chiar nereconciliabile, ale materiei, n'a fost nici o dată pe gustul savanților și filosofilor. Mult înainte de Leibnitz, și în urmă, toate spiritele eminente au avut sentimentul profund al continuității în natură; și toți au admis, printru un fel de instinct infailibil, că în evoluțiunea eteră a universului, nu sunt de cât transformățiuni; că nimic nu începe nici nu sfârșese propriu vorbind, și că o aruncătură de ochi mai pătrunzătoare ne ar permite

să prindem nuanțele insensibile prin cari lucrurile se diferențiază și par a deveni altele.

Tocmai acesta este punctul de vedere al unui fiziologist german, un vechiu elev al lui Claude Bernard, W. Preyer. Acest savant esaminează aceste probleme cu o critică ingenioasă și fină. Espunând teoriile lui Preyer, vom espune tot de o dată și unele din cele mai recente ipoteze asupra originii vieții pe această planetă.

Dacă se înlătură ipoteza generațiunii spontanee, și dacă plantele și animalele n'au trăit în tot-d'auna pe pământ, rămâne admis că germeii organici de plante și de animale au trebuit să vină din afară pe această planetă și să se dezvolteze pe densa când răciră și alte condițiuni favorabile la încolțirea acestor germeii au apărut. Cel d'întâiu care a emis în public această idee este profesorul Herman Eberhard Richter de la Dresda, acum două-zeci de ani. Din 1865 el sustinea că viața a existat în tot-d'auna în univers și că ea s'a propagat într'ensul sub formă de organisme viețuitoare, de celele sau de individe policelulare. *Omne vivum ab aeternitate et cellula!* a zis el într'un acces de entusiasmu științific. Peste tot, în universul întreg, germeii sunt în suspensiune în spațiu. Ast-fel, s'a constatat în meteorite, între alte corpuri, urme de substanțe organice (carbon). Ace te substanțe, înainte de a fi distruse prin încălzirea aerolitelui în atmosfera noastră, aparțineau ele unei protoplasmice informe sau unor organisme figurate analoage ciupercei și germeilor microscopici de tot felul suspendați în aer? Richter inclină pentru suspozițiunea din urmă. El sustinea chiar că aceste organisme plutind în înălțimile atmosferei noastre pot fi atrase la trecere în sfera de atracțiune a vre-unui comet sau a vre-unui aerolit, și să fie ast-fel transportate pe o altă planetă din nenumăratele sisteme din univers. El adăoga, cinci ani în urmă, că în

șborul repede al pământului prin spațiu, o parte din atmosfera lui, asemenea cu urma de fum și de vaporii ce lasă înapoia ei o locomotivă când umblă, este separată violent de densa prin rezistența eterului cosmic și că în această parte de atmosferă pământeană se găsesc în suspensiune pulberi organice, sporii, germeii, oue, larve, etc., cari se duc să cază pe un alt corp ceresc, și, când dau acolo peste condițiuni favorabile la dezvoltarea lor, devin strămoși de faune și flore noi. În fine, în 1871, Richter amintea că se știe de demult, dar mai cu seamă de la căderea atunci recentă a unui aerolit în Suedia (1870) că meteoritele conțin fragmente de humus. Dar acest humus nu poate proveni de cât din descompunerea substanțelor organice, și această descompunere nu are loc de cât prin acțiunea fermentilor. Este dar probat că germeii organici călătoresc prin spațiu și pot să conserve multă vreme un fel de viață latentă. Iată care ar fi probabil origina vieții pe pământ și pe alte multe corpuri cerești. În locul reveriilor scolastice ale generațiunii spontanee, Richter a substituit ipoteza germeilor organici cosmici, a *cosmozoarelor* cum îi numește Preyer.

Publicată în jurnale de medicină, această ipoteză a rămas multă vreme fără să atragă atențiunea, când a fost din nou presintată în același timp, de și independent unul de altul, în 1871, de sir William Thomson și de Helmholtz. Nu este puțină onoare pentru Richter ca niște savanți așa de iluștri să acorde nu numai oare care atențiune ipotezei sale, dar încă să o declare „științifică”. Tot nesuccesul experiențelor de generațiune spontanee a făcut pe Helmholtz să se întrebe dacă viața a început vre-o dată și dacă germeii organici n'au fost duși de la un corp ceresc la altul. El a admis ca posibil că germeii organici se găsesc în meteorite și că, dacă ei cad pe planetele răcite, aceste ființe se dezvoltă. La aerolițele cele mari, a observat el, numai stratele superficiale se încălzesc când pământul prin atmosfera noastră; germeii situați în crăpăturile interioare pot scăpa și nu arză,

Iată ce a scris sir William Thomson asupra cosmozoarelor: „Când o insulă vulcanică eșită din mare se găsește acoperită de vegetațiuni după un număr mic de ani, se admite fără dificultate că semințele lor au fost aduse acolo de vânt sau de valuri. Este oare imposibil, dacă aceasta este posibil, este contra verisimilității de a esplică în mod analog începutul vieții pe pământ?”. În fie care an, continuă naturalistul englez, mii de fragmente de astre cad pe pământ. Acestea sunt fragmente de lumii în ruine. Pământul nostru s'ar desagața tot așa dacă s'ar isbi cu vre-un alt corp ceresc de aceeași mărime; o mare parte din planetă fără îndoială s'ar vaporize; dar o altă parte, acoperită de vegetațiunea sa actuală, ar fi respândită în fragmente prin spațiu. Dacă se admite că în eternitate alte multe planete au servit de teatru evoluțiunii organice, devine foarte probabil că nenumăratele meteorite cari parcurg universul duc cu ele germeii de viață. Să presupunem pământul lipsit de viață: ar ajunge căderea unui aerolit de acest fel pentru ca el să fie acoperit curând cu plante și animale. Ca o asemenea ipoteză să pară stranie ca un vis, Thomson o acordă; el sustine numai că nu este contrară științei, *it is not unscientific*. În tot cazul, ceea ce el nu poate admite, este că, în oare-care condițiuni meteorologice foarte diferite de celele pe cari le cunoaștem, materia neorganică să fi putut vre-o dată să se transformeze spontană în protoplasmă și în celule organice.

La rândul său, Preyer aduce critica acestor ipoteze. Să acordăm, zice el, ca un fapt demonstrat presiunea germeilor organici, a cosmozoarelor, în aerolițele cari parcurg universul. Trebuie să se acorde, afară de aceasta, că acești germeii conservă foarte multă vreme aptitudinea lor de a vieți. Ei n'ar putea să trăiască, într'adevăr, în acele reci spații cosmice unde nu se găsește nici una din condițiunile generale ale vieții plantelor și animalelor. Fără îndoială nu lipsesc organisme pământestii — germeii, oue, etc., — cari, în timp de ani

și de secole, păstrează aptitudinea lor de a vieți fără a manifesta cel mai mic fenomen vital. Preyer a numit anabiotice aceste ființe cari, ca rotifele și chiar unele vertebrate, pot sta foarte multă vreme într'o stare de moarte aparentă păstrând tot deodată facultatea de a revieți când le sunt redade condițiunile de viață. Toate cosmozoarele trebuie dar să fie anabiotice; ele trebuie să poată a sta multă vreme fără aer, fără apă, fără nutriment și la frig, într'o stare intermediară între moarte și viață. Unele infusorii și multe insecte păstrează această stare la o temperatură inferioară mult celeia a înghețării apei. Nici o îndoială apoi că ori-ce respirațiune să nu fie imposibilă în spațiile interstelare; dar animale anabiotice cu o organizațiune nici de cum rudimentară au putut fi ținute în gol, săptămâni întregi, fără să piară. În fine, starea intermediară de care vorbim poate să persiste aproape indefinit, la aceiași ființe, într'un mediu cu totul uscat și lipsit de apă. Frigul și lipsa de aer și de apă nu pot fi dar invocate contra posibilității, pentru cosmozare, de a conserva o oarecare stare de organizațiune.

Dar ipoteza cere, afară de acestea, să se admită existența, pe alte corpuri cerești, a unor germeii organici asemenea acelor pe cari nu l'presintă pământul. Aceasta este posibil, căci toate meteoritele analizate până acum nu oferă elemente chimice necunoscute planetei noastre, și analiza spectrală a celorlalte departate constelațiuni pare că a stabilit unitatea de substanță a universului.

Ipotesa cosmozoică, ne implicând nimic care să fie absurd, nu poate dar fi înălțată fără vorbă. Aceasta este cel puțin opiniunea lui Preyer, care descoperă chiar în această ordine de considerațiuni o idee nouă, foarte cuioasă și neașteptată, asupra originii speciilor. În revoluțiunea sa înprejurul soarelui, pământul atrage poate în sfera sa de atracțiune organisme foarte neasemănate cari se dezvoltă în diferite puncte ale întinderii sale. Dacă ar fi așa

căci proiectul mărește legiunea funcționarilor la discrețiunea guvernului. Combate cu spirit argumente raportului, care vrea să facă pe administratorii propagatorii doctrinelor guvernului, precum și condițiunile de admisibilitate.

D. Lascar răspunde preopiniențelor, susținând proiectul.

D. Carp, făcând rezerve asupra reorganizării administrative, când are să se discute teoriile de centralizare și de descentralizare și să se stabilească până unde trebuie să mergem cu descentralizarea, precum și asupra conținutului administrativ, susține proiectul cu un pas făcut înainte.

Inchizându-se discuțiunea generală, proiectul este luat în considerațiune.

ECOURI STREINE

Adelina Patti.

După ce și va termina ocolul prin Europa, Adelina Patti va avea două serbări: căsătoria sa cu tenorul Nicolini, care de 15 ani o însoțește în toate călătoriile prin lume, apoi jubileul ei de 25 ani ca artistă. Patti va cânta de astă dată încă în 50 de seri, pentru care va primi un honorar fix de 50000 franci în aur, apoi se zice că nu va mai cânta pe scenă. Se vede că această celebră și scumpă cântăreață nu prea desprețuiește banul. Ea are 6 bilete de liber parcurs pe liniile ferate; și bagajul ei, 1500 kilograme merge gratis. Ba se zice că nu e tocmai mulțumită, fiindcă în Europa i se plătește numai 10,000 franci pe seară, pe când în America avea 25,000. În Londra a cântat de 20 ori având pe seară 20,000 franci.

Un prinț fals.

Din Paris se anunță de la 21 c: Ieri un ténér ceru cu staruintă să vorbească cu prefectul poliției zicând comisariului, ca dinșul este prințul imperial Louis Napoleon care a scăpat de la Zuluși și roagă pe autorități, să i spuie dacă mumă-sa, împărăteasa Eugenia a primit scrisoarea ce i-a adresat-o. Ténérul a fost condus în spital. La el s'a găsit hirtii cu numele Gustav Polak din Austria.

Impărăteasa Braziliei.

Din Rio de Janeiro se anunță că nu de mult împărăteasa Braziliei a lunecat în bibliotecă călcând pe o hartie ce căzușe jos, și a căzut așa de rău pe brațul stâng, încât i s'a frânt aproape de umăr. Medicii speră că împărăteasa se va face bine în scurt timp.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Andrianopol, 7 Decembrie.

Lehib Efendi a sosit ieri la Filipopoli.

Viena, 7 Decembrie.

Noaptea trecută s'a comis un furt considerabil cu spargere la un giuvargiu, a cărui prăvălie e situată în centrul orașului, D. Granichtheden.

Giuvargiile și banii furați represintă o valoare de 250 mii florini.

Londra, 7 Decembrie.

Alegerile cunoscute în acest moment dau rezultatul următor: 315 liberali, 243 conservatori, 73 irlandezi.

Londra, 7 Decembrie.

Astăzi s'a celebrat un serviciu funebru la biserica rusească în onoarea soldaților bulgari morți pe câmpul de luptă.

Ambasada Rusiei a asistat la acest serviciu

Berne, Decembrie

Președintele consiliului de Stat, într'un discurs ce a pronunțat astăzi, a vorbit în termeni simpatici despre lupta susținută de poporul bulgar contra unei agresiuni nedrepte.

Viena, 7 Decembrie.

Se anunță din Belgrad *Correspondenței Politice*:

Poarta a declarat că nu va consimți să valideze nici un aranjament ce s'ar facea între Serbia și Bulgaria fără mijlocirea sa.

Serbia a răspuns că respectă drepturile Sultanului dar că e vorba pentru un moment de un armistițiu de un ordin curat militar.

În același timp guvernul regelui Milan a atras atențiunea Porții asupra prezenței trupelor rumeliote în armata bulgară, fapt ce complică într'un mod singular toată acțiunea militară din partea Serbiei.

(Havas)

PENTRU RĂNIȚI

Subscrierile pentru răniții din armatele Sârba și Bulgară

Lista Nr. 4.

Eforia spitalelor Brăcovenesti.	1000
D-na Stolojanu	100
Blanche Lapatti	100
Societatea română de Cermica și basalta artificial	500
M. Rosenthal	100
M. Rafalovic	20
Ioh. Schreiber	20
D. Lempart	10

Listele Nr. 1, 2 și 3

1850

5572

Total

7422

D-nele Blanche Lapatti, M. Ros. Vesceru și surorile Kippa au dat mai multe obiecte de bandagii și scama.

D-na Adela Felix Dr. 6 cămăși de americă, 8 fașe și 12 perechi ciorapi de lână.

Subscrierile se pot adresa la d-nele Pia Brătianu, I. Câmpineanu și Zoe Sturdza.

MAINOU

Completarea cabinetului pare amânată până după terminarea desbaterilor Adresei.

D. D. Rosetti a plecat la Dresda, pentru o nenorocire de familie.

Discuțiunile Adresei, atât în Cameră cât și în Senat, promit a fi ast timp foarte animate.

D. Constantinescu, profesor de limba franceză la liceul din Bêrlad, este însărcinat și cu suplinirea aceleiași catedre de la gimnaziul real din localitate.

Se zice că, în urma concursurilor depuse, d-ra Lucreția Xenopolu va fi

numită profesoară de geografie la externatul secundar de fete din Iași, și d. Ghibănescu, profesor de limba română la școala normală din Bêrlad.

Proiectul guvernului pentru monopolul spirtoaselor pare a întâmpina multă opozițiune în Cameră.

Toți cei cari au afaceri prin cartierele orașului puțin mai departate de centru se plâng de lipsa absolută de plăci cari să indice numele ulițelor. Ast-fel în dreapta și stânga unei străzi lungime de mai multe kilometre este cu neputință de a să orientă: nu este o stradă care să aibă indicațiunea numelui ei.

S'a luat erii cele din urmă dispozițiuni pentru serbarea Atheneului de la 30 Noembrie.

Majestatea Sa Regina, neputând din cauza doliului, să fie de față, a făgăduit contingentul Său de loturi pentru tombolă.

Obiectele tombolii sunt cu mult de asupra a tot ce s'a văzut până azi în balurile de bine-facere; o expozițiune a obiectelor trimise este organizată la d-na Ch. Ferechide. S'a comunicat publicului că toate numerele sunt câștigătoare. Nici o vânzare nu se va face în timpul balului.

Diseară, în saloanele d-nei Otetelesanu mare reprezentațiune teatrală în profitul victimelor războiului.

Vânzarea biletelor și darurile voluntare au ajuns deja la cifra de 7000 lei.

Moștenitoarea repozatei Momolo, d-na Taber, e văduva unui inginer-arhitect cu acest nume.

Ea se pretinde singură în drept a lua milioanele rămase de la d-na Momolo, și și-a ales ca avocat pe d. Petre Grădișteanu. În caz când justiția va fi de aceeași părere, d-na Taber va împărți moștenirea pe din două cu d. Grădișteanu.

La concursul pentru postul de medic primar al spitalului Maternitatea au mai rămas încă două probe de făcut, și anume proba de clinică, care se face astăzi la Maternitate, și susținerea memoriilor, care se va face cu mare solemnitate și pentru care nu s'a hotărât încă ziua și locul, la Eforie sau la Colțea.

Dintre concurenți au mai rămas d. dr. Toma Hepites, medic secundar la Maternitate, d. dr. Ulvianu, medic la Câmpina și d. dr. Atanasiu, medic la comuna.

Comisiunea se compune din 6 mem-

bri, și e presădat de d. profesor Gr. Grigore Ștefănescu, vice-președinte al consiliului de instrucțiune și delegatul ministerului.

Dintre memoriile, cel mai voluminos e intitulat: *Observațiuni asupra rupturilor uterului în timpul sarcinii și în timpul facerii*, prezentat în broșură elegantă, de d. dr. Hepites.

Compania engleză de gaz cea din Viena — nu cea din București — în fața dispozițiunii luate de Primărie d'a i face concurența prin înființarea unei societăți vieneze, a redus tarifele ei în modul următor:

1 metru cub de gaz la particulari 9 și jumătate creițari (este egal cu 21 centime).

1 metru cub de gaz la lămpile străzilor 7 creițari (este egal cu 16 cent.)

Asemenea au făcut reduceri de 20 la sută pentru locațiunea gazometrilor.

Se știe că noi plătim metrul cub de gaz cu 35 centime, adică aproape 100 la sută mai scump.

Planul reorganizării administrațiunii Căilor ferate ungare ale Statului e terminat, în înțelegere cu toate Ministeriile. El se întemeiază pe următoarele principii:

1. Politica căilor ferate și a economiei se va dirija de ministerii și de Camere; prin urmare se va desființa actualul birou de tarife, a cărui *livrete de tarife în privința clarității și a conspectului lăsați totul de dorit*, și nu erau practice.

Bazele tarifelor se vor croi pe viitor de Ministerul Comunicațiunii. Fixarea cifrelor se va lăsa direcțiunii generale.

2. În capul căilor ferate va rămâne Directorul general, nu însă a tot puternic, ca până acum, ci se vor împărți puterile ast-fel: ca politica economică și a tarifelor să fie a ministeriilor de resort; administrațiunea propriu zisă a direcțiunii generale, și observarea traficului local a Inspectiunilor de exploatare.

3) Se va organiza un nou sistem de control, nu represiv ca în trecut, care să descopere abaterile, ci un *control preventiv, care să le împedice*. Ast-fel se va împiedica, ca pe viitor lucrările noi să coste de două ori cât sumele preliminate, și să ceară cu o treime mai mult peste timpul hotărât al construcțiunii, cum s'a mai întâmplat.

Fie-care serviciu va avea controlul său transparent și veritabil, spre a se împiedica colosale abuzuri, cari au dus căile ferate ungare până aproape de prăpastia desorganizării.

4) Să se reguleze cheștiunea numi-

rei și înaintării funcționarilor ast-fel, ca căile ferate ale Statului să înceteze d'a fi o casă de asil pentru protegiții, cari nu și mai găseau loc în altă parte. Aci se va reforma și reduce.

SPECTACOLE

Teatrul Național. — Marți, 26 Noembrie *Un leu și un zlot. Femeile vestinoice și d-nu Choufleuri (Balet nou)*. Mercuri, 27 beneficiul D-soarei Charlotte Leria Linda de Chamounix.

Teatrul Bossel. — *Opera franceză*. — Marți 26 Noembrie, *Princesses de Canaries*

Sala Orfeu. — Marți, 26 Moembrie în beneficiul d-lui Franz Kratochvil *Lumpaciș Vagabundus*.

DIONISIU POPESCU

Doctor în drept și avocat, se oferă spre a susține cauze civile, comerciale, și penale înaintea tuturor instanțelor judecătorești.

Domiciliu în Calea Plevnei, 48.

NOUL MAGASIN

DE

PANZARIE ȘI LINGERIE

S. KLUCH

9 Strada Lipscani, 9.

Fiind bine asortat cu toate articolele de Panzarie și a aranjat și un atelier, pentru confecționarea oricărui comandă de albituri.

VIN NEGRU

de Ovești și Golu-Drâncea

Vechi de 4 ani, calitate superioară tuturilor altor vinuri. — 15 fr. vadră și —

ALB DE DRAGAȘANI

din recolta anului 1881. — 15 fr. vadră la

Păun POPESCU & Comp.

18, Strada Lipscani, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & C. omp.

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 20 Decembrie 1885, ora 10.

	Cump.	Vând.
50% Imprumutul Comunal	71 1/2	73
50% Scrisurii Funciare Urbane	80 1/2	80 1/2
50% Rurale	85 1/2	86 1/2
50% Renta Română perpetuă, amortizabilă.	86 1/2	87 1/2
60% Scrisurii Funciare Urbane.	90 1/2	91 1/2
70% Oblig. de Stat (conv. Rurale)	90	90 1/2
70% Căile Ferate Rom.	83 1/2	84 1/2
70% Scrisurii Funciare Urbane Rurale	96 1/2	97 1/2
70% Imprumutul Stern Oppenheim	102 1/2	103 1/2
80% Oblig. Casel Pensiu. (Nom. 300) îngr. ca prime orașul București	206	209
Acțiuni Credit Mobilier	31	32
Construcțiuni Naționale	165	170
Dacia-România	245	250
Banca Națională	1040	1060
Fiorini Valuta Austriacă	2.0	201
Mărci Germane	123	125
Bilete Franceze	99 1/2	100 1/2
Englese	25	25 1/2
Ruble Rusești	250	255
Aur contra Argint și Bilete	16 1/2	16 1/2

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scosotit după cursul fiscalului. Cupoane se achiță fără scăzământ.

Adresa pentru telegrams: STERIU.

se înțelege că nu ar mai fi necesar să se ceară selecțiunii naturale nici concurenței vitale secretul formațiunii de organisme astăzi atât de diferite de și eșite la origină dintr'o substanță primordială omogenă.

Dar, atunci când ar fi probat că germinii plantelor și animalelor noastre au venit pe pământ din vre-un alt sistem solar, cine nu vede că dificultatea problemei originii vieții, dacă nu pe pământ, cel puțin în univers, departe de a fi rezolvată, nu ar fi de cât mai îndepărtată? Ipoteza generațiunii spontanee, a heterogeniei, gonită de pe pământ, este ea mai acceptabilă în vre-o altă constelațiune a căii lactee? Nu, fără îndoială. Trebuie oare să se admită că, din eternitate, înainte de formațiunea sistemului nostru solar, în recile profunzimii ale spațiului, au existat, în stare de uscăciune perfectă, germeni organici, sporți, ouă, chiar anibi? Răspunsul cum se vede, nu este lesnicios.

Preyer nu se împiedică: el întoarce termenii problemei seculare a originii vieții, și, în loc de a căuta de unde a eșit materia viețuitoare, întreabă de unde vine materia neorganică, căci nimic nu este mai puțin probat, după densusul, de cât că inorganicul să fi existat mai întâi singur și să fi precedat organicul. El crede mai bine, cum a căutat să arate Fiecher în ale sale *Ideii asupra producerei și dezvoltării organismelor*, că viața a existat în tot-d'una și că ceea ce se numește inorganicul este un fel de scorți rezultat din uzura corpurilor viețuitoare.

Pe ce se bazează, de altmintreli, deosebirea clasică ce se stabilește de obicei între organicul și neorganicul? Dacă se acceptază acest fapt de observațiune că toate ființele viețuitoare provin din ființe viețuitoare (*Omne vivum e vivo*), nici unul din prelinsele semne caracteristice ale corpurilor viețuitoare și neviețuitoare nu suportă esamenul. Să se judece aceasta: Se va zice, de exemplu, că corpurile viețuitoare cresc? Aceasta se întâmplă și cu cristalele. Se va opune „mișcarea sponta-

ne”, internă, a organismelor, mișcării unui mecanism de ceasornic? se scapă din vedere că îndată ce dispar condițiunile de mediu — aerul, apa, căldura, nutrimentul, — cari comunică oare-cum impulsivitatea organismului și întrețineau mișcarea părților sale, activitatea internă a plantelor și a animalelor se oprește: ele mor. Mișcarea vitală poate de altmintreli să fie întreruptă pentru o durată de timp mai mult sau puțin lungă, ca la organismele anabiotice, fără ca să resulte din aceasta mai multă desordine de cât într'un ceasornic care s'a oprit și este întors după voe. Dar, se zice, mașinile nu se reproduc. Multe organisme, de la catir până la lucrătoare neutre din furnicare, nu au nici ele facultatea reproducțiunii. S'a crezut că se găsește un alt caracter propriu și distinctiv ale ființelor viețuitoare în facultatea lor de asimilațiune. Dar procesul asimilațiunii, în diverse grade, se observă peste tot în natură. Torrentul care se precipită din munte își asimilează părțile din țărături ce disolvă în apele sale.

Pământul secetos își asimilează ploaia pe care o bea cu aviditate Aerul atmosferei își asimilează gazele, vaporii și fumurile de tot felul. Se crede că se găsește un criteriu mai bun în moarte, acest sfârșit al or-cărei vieți individuale? Dar mașinile mor și ele, când s'au usat, căci or ce a început trebuie să sfârșească. Întru cât privește durata existenței, unii arbori trăiesc mai mulți secolți, pe câmpurile ființe sunt mai efemere de cât zăpada și norii. Viața plantelor și a animalelor este legată, este adevărat, de condițiunile de medii foarte determinate (temperatura, compozițiunea aerului, nutriment, apă, etc.) Dar existența mașinilor este supusă la condițiuni cu totul asemene. Ca și noi, locomotiva are trebuință de oxigen și de apă; nutrimentul ei conține carbon ca și al nostru, și are trebuință de căldură.

Cât pentru facultatea de a simți, în atât că ea nu ni se revelează nouă la cele alte ființe de cât prin mișcări, adică prin schimbări de formă cari, mediat sau imediat, au pentru cauză schimbări de stare în mediul an-

biant, trebuie să se mărturisescă că corpurile neorganice nu se comportă în această privință alt-fel de cât corpurile viețuitoare, și că cine-va cade într'o curioasă iluziune dacă ar face din cuvintele „excitabile”, „sensatiune”, „mișcare voluntară”, un criteriu al vieții. Nu insist, cum nu a insistat nici Preyer, asupra acestei cestiuni. Acest fiziolog german zice același lucru despre respirațiune și despre nutrițiune. El găsește la substanțele neorganice toate procesurile vitale ale protoplasmelor, și prin urmare, ale tuturor organismelor, precum este circulațiunea, schimbările și transformațiunile materiei, dezvoltarea căldurii, etc. Marea, de exemplu, respiră același aer pe care l respirăm și noi, zice Preyer. Curentii marini îi amintesc pe aceia ce se observă în protoplasmă.

Ca și protoplasmă, marea se reproduce indefinit ea însăși și modifică neincetat formele sale; ea are mișcări periodice, ritmice, ca acelea ale organismelor, excitate prin atracțiunea lunii și a soarelui, fluxul și refluxul apelor sale par a fi bătăile inimii pământului. Nu este nimic până și complicațiunea de structură care să nu fie propriu tutulor corpurilor. Constanța unor curenți și diferențele constante de presiune și de temperatură diferențiază părțile Oceanului, și dace se dă numirea de organism protoplasmelor amorf și difuziune, nu este nici un cuvânt să nu se dea și mării. Focul ar putea de asemenea să fie numit viu în acest sens; el respiră aerul pe care l respirăm și noi. Dacă îl ia cine-va, moare prin asfixie. El devorează prada sa cu aviditate. Creșterea lui este încrețită și obscură, ca cea a germinului; apoi se desvoltă și se întinde în prejur cu o repeziune înspăimântătoare, făcând să sară peste tot scintilă cari devin la rindul lor niște noi focare. Dar curând focul a devorat tot ce putea să și asimileze; strălucirea lui se stinge din cauza lipsei de nutriment; el mai aruncă încă câte-va flăcări, ca un ultim suspin, apoi se recește și moare. Cărbuni, cenușe, iată ce rămâne, cadavrul, din această viață a focului.

S'ar putea face comparațiunii de acest fel pentru toate proprietățile generale ale protoplasmelor. Nici o singură funcțiune organică nu există pentru care să nu se găsească analogia în materia numită neorganică. Diferențele sunt numai cantitative; gradul și intensitatea fenomenelor diferă singure. Cea ce deosebete exclusiv corpurile viețuitoare de cele alte corpurile naturale, este modul de origină. Ast-fel, pe când corpurile neorganice nasc în modurile cele mai variate; pe când apa, de exemplu, poate resulta dintr'o combinațiune de oxigen și de hidrogen, sau dintr'o condensatiune de vaporii, sau din topirea gheții, etc., în scurt, din lucruri cari îi sunt în aparență foarte neasemănate, toate corpurile viețuitoare provin din contra din corpurile, din părinți asemenea. Asemănare care nu merge până la identitate, neapărat, căci părinții diferă în tot-d'una în ceva de descendenții lor, și suma acumulată de aceste mici diferențe aparețămuri astăzi când se compară omul cu ovula din care ese.

În resumat, pentru a reveni la originea vieții, Preyer nu zice că protoplasmă a existat în forma sa actuală încă de la începutul lucrurilor, dacă au avut un început, nici că ea a venit din vre-o altă parte a universului pe planeta noastră recită; el susține și mai puțin că ea ar fi eșit din combinațiunii, ale materiei ne viețuitoare, așa cum spun heterogeniștii. Ceea ce crede el, este că mișcarea eternă a universului este chiar viața; prin urmare, că viața n'a început nici-o-dată, și că înainte de protoplasmă actuală, corpurile numite neorganice care acoperă azi scorța globului, metalele etc., au trăit mai întâi de o viață mai intensă: aceste corpurile îi apar ca niște oseminte gigantice ale organismelor primordiale. Metalele în topire erau ca sângele acestor ființe monstroase. Combinațiunea chimică ce se numește protoplasmă sau plason a apărut mult mai târziu după aceste perioade de viață prodigioasă a planetei noastre, când răcirea gradată a realizat-o. Principalele elemente constitutive ale protoplasmelor sunt, se știe, carbonul, oxigenul, azo-

tul și hidrogenul. Dar, din toate elementele chimice, acestea sunt cari, în stare liberă, suportă cele mai mari diferențe de temperatură fără să schimbe starea lor de agregare. Ceea ce constituie însă viața protoplasmelor, nu este materia din care este formată, ci este mișcarea părților acestei materii, și această mișcare este eternă. Materia „neorganică”, nu este de cât materia moartă, usată, căzută în stare de gunoii: ea a trăit. De aceea, a întreprinde să se scoată, prin vre-o combinațiune, infuzorii viețuitoare, este cam același lucru ca și când cu rămășițele unei mașini cu vaporii, apă, cenușe, fum, ar vrea cine-va să construiască o locomotivă. Toată lumea știe că porțiunile considerabile din glob sunt formate din rămășițele protistelor zoogone și fitogone, din conchii calcare și polyhalame și din carapace silicioase de radiolari, etc., în scurt, din rămășițe organice: trebuie, lărgind ideea ce trebuie să și facă cine-va de viață, să se zică tot așa de toate corpurile arătate până acum prin numele de neorganice.

Viața și căldura par lui Preyer două idei indisolubil legate: ele se supun aceluiași legi generale și mai cu seamă din același izvor. Ast-fel, în lumea noastră, soarele este acela care trăiește cu viața cea mai intensă. Or cât de intim ar fi pe lângă tatăl său ceresc, pământul nostru totuși se luminează cu lumina sa și se încălzește cu căldura sa: aceiași viață circulează în tot d'una în amândouă corpurile. Nu ar fi un cuvânt zadarnic de a afirma că noi oamenii am fost la originea fii focului. Vorbirea în metaterele sale pare că a conservat oare-care aducere aminte de aceasta. De la descoperirea oxigenului, se știe cât de mult viața organismelor superioare se aseamănă cu o ardere: sângele nostru este cald, și inima încetează de a bate, crerul de a cugeta, când devin reci. În fine, o parte din căldura soarelui se transformă de sigur pe fie-care moment în sufletul nostru în lucru mintal.

